

Asia: VN/35022/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle takautuvasti maksettavaa sähköhyvitystä sekä sähkölaskujen maksuaikojen pidennystä koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle takautuvasti maksettavaa sähköhyvitystä sekä sähkölaskujen maksuaikojen pidennystä koskevaksi lainsäädännöksi

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle takautuvasti maksettavaa sähköhyvitystä sekä sähkölaskujen maksuaikojen pidennystä koskevaksi lainsäädännöksi.

LAUSUNTO

Energiavirasto pitää tärkeänä, että erityisesti heikoimmassa asemassa olevia kuluttajia tuetaan tilapäisesti nyt meneillään olevan energiakriisin kaltaisissa poikkeuksellisissa tilanteissa. Tukimenettelyjen tulee kuitenkin olla kevyesti ja nopeasti toimeenpantavissa ilman että ne aiheuttavat kohtuutonta hallinnollista taakkaa.

Lausunnossaan Energiavirasto keskittyy sille hallituksen esityksessä kaavailtujen tehtävien toimeenpanon ongelmakohtiin.

LAKI TAKAUTUVASTI MAKSETTAVASTA SÄHKÖHYVITYKSESTÄ 5 §

Ehdotetun lain 5 §:ssä esitetään, että mikäli sähköhyvityksen maksatukseen velvollinen sähköyhtiö asetetaan konkurssiin tai se lopettaa toimintansa, voi sähköhyvitykseen oikeutettu asiakas hakea hyvityksen maksatusta Energiavirastolta.

Jäljempänä tarkemmin kuvatuin perustein Energiavirasto katsoo, että kyseisen tehtävän säätäminen Energiavirastolle ei ole tarkoituksenmukaista. Energiavirastolla ei ole olemassa minkäänlaista valmista järjestelmää tämänkaltaista tehtävää varten ja tehtävän toimeenpano vaatisi siten mittavia resursseja niin järjestelmäkehitykseen kuin henkilöresursseihinkin, ja toimeenpano tulisi siitä huolimatta viivästyneeseen. Energiavirasto katsoo, että tehtävä tulisi osoittaa sille sähkömyyjälle, jolle konkurssiin menneen tai toimintansa lopettaneen myyjän asiakkaat siirtyvät tai siirretään taikka jollekin muulle viranomaiselle, jolla olisi paremmat valmiudet tämentyyppisen tehtävän toimeenpanoon.

Energiavirasto katsoo, että sähköhyvitysten maksattaminen Energiaviraston kautta mahdollisissa sähköyhtiön konkurssi- tai toiminnan lopettamistilanteissa olisi Energiaviraston näkökulmasta hyvin haasteellista toteuttaa. Energiaviraston kaikki viranomais- ja valvontatehtävät kohdistuvat energia-alan yrityskenttään, eikä virastolla ole olemassa valmiita prosessirakenteita taikka järjestelmä- ja henkilöresursseja tällaisen kaltaiseen tilanteeseen, joka edellyttää tuhansien tai jopa kymmenien tuhansien yksittäisten kuluttajien asiointitapahtumien ja maksatushakemusten käsittelyä. Energiaviraston nykyiset maksatusprosessit liittyvät tilanteisiin, joissa yrityksille maksetaan tukea ennakoidusti ja säännöllisesti siten, että prosessit on pystytty pitkälle automatisoimaan ja niitä varten on toteutettu valmiit tietojärjestelmät.

Kyseinen menettely edellyttäisi suurta määrää lisäresursseja Energiaviraston henkilöstöön sekä huomattavia määrärahoja sellaisen tietojärjestelmän ennakolliseen toteuttamiseen, jolle ei välttämättä ole koskaan tarvetta.

Suomen sähkömarkkinoilla on nähty kahden viime vuoden aikana muutamia konkursseja tai sähkömyyjien muusta syystä tapahtuneita markkinoilta poistumisia. Energiaviraston rooli konkurssitilanteissa on ollut pääsääntöisesti ohjeistaa niin kyseisten myyjien asiakkaita ja jakeluverkonhaltijoita, kuin myös valvoa, että jakeluverkonhaltijat noudattavat sähkömarkkina-alueilla heille tämän osalta asetettuja velvoitteitaan. Poikkeustapauksissa, kuten toimitusvelvollisen myyjän mennessä konkurssiin, on Energiavirasto joutunut myös pikaisesti antamallaan hallintopäätöksillä määräämään uuden toimitusvelvollisen sähkömyyjän kyseisille verkkoalueille.

Vuosien 2021 ja 2022 aikana tapahtuneissa sähkömyyjien toiminnan loppumis- tai konkurssitilanteissa on tilanne vaikuttanut kymmeniin tuhansiin asiakkaisiin. Esimerkiksi Lumo Energian lopettaessa toimintansa alkusyksystä 2022 vaikutti tilanne noin 70 000 Lumo Energian asiakkaaseen. Karhu Voiman ajautuessa konkurssiin syksyllä 2022 kyseinen määrä oli noin 20 000 asiakasta. Vaikka kaikilla konkurssiin menevän sähköyhtiön asiakkailla ei olisikaan oikeutta tämän esityksen mukaiseen sähköhyvitykseen, yhtiöstä riippuen tilanne suurella todennäköisyydellä koskettaisi helposti vähintään tuhansia asiakkaita, joilla olisi lakiehdotuksen perusteella oikeus tehdä Energiavirastolle hakemus sähköhyvityksestä.

Lakiehdotuksessa esitetyn kaltainen menettely tarkoittaisi Energiaviraston näkökulmasta huomattavan työlästä prosessia. Energiaviraston tulisi saada ensinnäkin jokaiselta asiakkaalta tarvittavat tiedot hyvitysten maksattamiseen, kuten sopimus- ja laskutustiedot, sekä saatava Datahubilta asiakkaan kulutustiedot marras-joulukuun ajalta. Tämänkaltaisen, mahdollisesti

tuhansien hakemusten hakemuskäsittelyn mahdollisine täydennyspyyntöineen, voidaan katsovan vievän jo itsessään huomattavan pitkän ajan, eikä näiden tietojen käsittelyä Energiaviraston näkemyksen mukaan ole helppoa myöskään automatisoida, sillä tietojen käsittely ja hyvitysten maksattaminen lakiehdotuksessa esitetyllä tavalla vaatisi laajaa laskutus-, kulutus- ja sopimustietojen arviointia ja vertailua sekä sellaista päätösharkintaa, jota ei voida tietojärjestelmän avulla automatisoida.

Energiaviraston olisi myös tehtävä erillinen hallintopäätös jokaisen asiakkaan kohdalla tällaisen hyvityksen maksattamisesta, sillä nyt ehdotetun lain 7 §:n perusteella asiakkailla ja hakijoilla olisi myös oikaisu- ja valitusmahdollisuus Energiaviraston 5 §:n nojalla annettuihin päätöksiin. Jokainen hakemus olisi käsiteltävä ja ratkaistava erikseen asiaan perehtyneen käsittelijän toimesta, sillä tämänkaltaisten päätösten automatisointia voidaan pitää hyvin hankalana.

Energiavirasto katsoo, että mikäli tällainen tehtävä tulisi Energiaviraston hoidettavaksi, on ehdottomana edellytyksenä se, että prosessi on mahdollisimman suoraviivainen ja selkeä. Ongelmina prosessin toteuttamisessa Energiavirasto näkee kuitenkin sen, että itse hakemusten määrä on tässä vaiheessa hyvin epäselvä ja voi vaihdella sadoista hakemuksista useisiin kymmeniin tuhansiin hakemuksiin. Energiavirasto katsoo, että prosessi olisi tässä tilanteessa tarkoituksenmukaisinta toteuttaa siten, että sähkötukea hakevat eivät toimittaisi erillisiä liitteitä tai asiakirjoja Energiavirastolle, vaan Energiavirastolla olisi oikeus saada heitä koskevat sopimus- ja laskutustiedot toimintansa lopettaneelta yhtiöltä suoraan koneluettavassa muodossa. Näin mahdollistetaan hakemusten käsittelyn automatisointi mahdollisimman pitkälle. Tärkeää olisi kuitenkin myös säilyttää Energiavirastolle mahdollisuus hakea ja pyytää tietoa myös muita kanavia tai järjestelmiä käyttäen.

Kuten Energiavirasto on edellä todennut, ei sillä ole tällä hetkellä valmiita rakenteita tai resursseja näin laajan palvelun toteuttamiseen. Hyvityshakemusten käsittely edellyttäisi muun muassa laajaa henkilötunnusten ja muiden henkilötietojen käsittelyä ja varautumista sähköhyvityksiin liittyviin neuvontayhteydenottoihin. Lähtökohtaisesti Energiaviraston tulisi myös käsitellä hakemukset riippumatta siitä, miten hakemus on Energiavirastoon saapunut. Energiaviraston olisi käsiteltävä siis myös hakemukset, vaikka ne saapuvat esimerkiksi kirjepostilla. Energiavirasto korostaa, että kyseiset toimenpiteet prosesseille on pantava toimeen jo ennakoon, vaikka tällainen tilanne ei käytännössä koskaan toteutuisikaan.

Energiavirasto arvioi tässä lausunnossaan alustavasti sitä, miten mahdollinen tietotekninen järjestelmä hyvitysten käsittelyyn voitaisiin toteuttaa. Energiavirasto katsoo, että tehokkain järjestelmätekniinen toteutustapa tälle olisi käyttää Energiaviraston EFAD-alustaa, joka mahdollistaa osittain ennalta olemassa olevien järjestelmien käyttämisen mm. tunnistautumiseen, valtuuttamiseen ja asian käsittelyyn liittyen. Energiavirasto katsoo kuitenkin, että alustaan olisi tehtävä huomattavia muutoksia, jotta voidaan luoda erillinen käsittelyjärjestelmä hyvitysten maksattamiselle. Muutoksia tarvittaisiin mm. yksityishenkilöiden tietojen käsittelyyn ja siirtoon liittyen, jossa Energiavirasto käyttää Suomi.fi alustaa ja Vahva-järjestelmää. Näiden järjestelmien toiminnalliset vaatimukset on otettava huomioon käyttöjärjestelmää rakentaessa. Näiden lisäksi muutoksia olisi tehtävä mm. lisäämällä sähköhyvityksen maksattaminen Palkeiden järjestelmään, joka vaatii yhteistyötä niin Palkeiden kuin Valtorinkin kanssa.

Energiaviraston alustavien laskelmien mukaan jo pelkän järjestelmän rakentamiseen olisi varattava aikaa vähintään puoli vuotta, riippuen käytettävissä olevista henkilöstöresursseista järjestelmän rakentamiseen. Energiavirasto toteaa, että sen ollessa pieni virasto, ei sillä ole palveluksessa omia järjestelmäkehittäjiä, vaan virasto ostaa varsinaisen järjestelmäkehitykseen liittyvän koodauksen

palveluna ulkopuolisilta palveluntarjoajilta. Kustannusten arvioiminen tällaiselle järjestelmälle on myös tässä vaiheessa erittäin haastavaa. Energiaviraston alustavien laskelmien mukaan, pelkästään hyvitysten maksattamiseen rakennettavan tietojärjestelmän toteuttaminen tulisi joka tapauksessa maksamaan arviolta vähintään 500 000 euroa, riippuen jälleen siitä miten monimutkaiseksi maksatusjärjestelmän rakentaminen tulee ja millaisia henkilöstöresursseja Energiavirasto pystyy hankkeeseen järjestämään.

Edelleen Energiavirasto korostaa, että kaikki nämä tekniset toimenpiteet ja järjestelmämuutokset, kuten myös asian käsittelyyn liittyvien prosessien suunnittelu, olisi tehtävä ennen kuin mahdollinen sähköyhtiön konkurssi- tai toiminnan lopettamistilanne konkretisoituisi.

Energiavirasto on alustavasti laskelmoinut, että tietojärjestelmän ollessa käytettävissä, hakemusten käsittelyyn, neuvontaan ym. Energiaviraston henkilöstö- ja muut kulut olisivat 1000 hakemusta kohden noin 150 000 euroa. Energiaviraston alustavien laskelmien mukaan sähköhyvityksiin liittyvien hakemusten käsittely tulisi siten jo esimerkiksi 1000 asiakkaan osalta maksamaan Energiavirastolle vähintään 650 000 euroa. Vastaavasti 10 000 hakemuksen osalta kustannukset tulisivat olemaan vähintään 2 000 000 euroa. Energiavirasto korostaa, että yllä esitettyjä lukuja on kuitenkin pidettävä hyvin alustavina arvioina, koska tällä aikataululla ei ole ollut mahdollista tehdä tarkempaa arviota prosessista ja miten hyvityshakemusten käsittelyä varten tarvittavat tietojärjestelmät tarkalleen ottaen tulisi toteuttaa.

Energiavirasto myös korostaa, että Energiavirastolla ei ole olemassa olevia resursseja tämän kaltaisen tehtävän suorittamiseen, joten lisähenkilöstön hankkiminen tulisi viemään huomattavan pitkän ajan. Energiavirasto myös tässä yhteydessä huomauttaa, että mitä nopeammin tällainen tehtävä olisi toimeenpantava nostaisi se kustannuksia myös lisähenkilöstön hankkimiselle.

Viraston näkemyksen mukaan hyvityksen maksaminen sähköyhtiön konkurssi- tai toiminnan lopettamistilanteissa pitäisi Energiaviraston sijaan ensisijaisesti osoittaa sille sähkömyyjälle, jolle konkurssiin menneen tai toimintansa lopettaneen myyjän asiakkaat siirtyvät tai siirretään. Samalla pitäisi velvoittaa, että 'luovuttava' myyjä velvoitetaan toimittamaan 'vastaanottavalle' myyjälle muiden toimittamiensa asiakastietojen mukana sopimustiedot sekä tiedon myös siitä, ettei asiakkaalle ole vielä maksettu hyvitystä. Tämä olisi ylivertaisen nopea ja helppo tapa hoitaa hyvityksen maksaminen sekä täysin verrannollinen siihen, että sähkömyyjä alunperinkin hoitaa hyvityksen asiakkaille. Kyseinen tehtävä ei siten myöskään lisäisi sähkömyyjälle aiheutuvien tietojärjestelmien hoitamisen kustannuksia. Tämän kaltaisen menettelyn etuna olisi lisäksi se, että se ei lähtökohtaisesti vaatisi hyvitykseen oikeutettujen asiakkaiden omaa aktiivisuutta hyvityksen saamiseksi, vaan uuden myyjän olisi käsiteltävä hyvitykset automaattisesti. Energiavirasto toteaa myös, että mitä loppukäyttäjien tietosuojaan tulee, on esimerkiksi sähkömarkkinalain 75 f §:ssä jo nykyisellään säädetty tietyissä tilanteissa oikeus luovuttaa loppukäyttäjän mittaus- ja kulutustietoja tietoa toiselle.

Toissijaisesti Energiavirasto katsoo, että tehtävä olisi tarkoituksenmukaisempaa osoittaa sellaiselle viranomaiselle, jolla jo nykyisellään on olemassa tämäntyyppisiä tehtäviä, prosesseja ja järjestelmiä, joissa kuluttajille maksetaan korvauksia tai hyvityksiä. Energiavirasto katsoo, että tällaisella taholla voisi olla Energiavirastoa huomattavasti paremmat edellytykset toteuttaa nopeasti sähköhyvitysten maksatukset kuluttajille myyjän mennessä konkurssiin tai lopettaessa toimintansa.

Energiavirasto haluaa vielä tässä yhteydessä huomauttaa, että Energiaviraston näkemyksen mukaan luonnoksessa laiksi takautuvasti maksettavasta sähköhyvityksestä 5 §:ssä tarkoitettu Energiaviraston suorittama hyvityksen maksatus asiakkaille edellyttäisi erillistä määrärahaa eli erillistä

talousarviomomenttia Energiaviraston käyttöön. Energiavirasto toteaa, että hyvityksiä ei voida katsoa sellaisiksi menoiksi, joita on mahdollista maksaa Energiaviraston toimintamenojen määrärahasta. Energiavirasto haluaa kiinnittää huomiota myös siihen, että erillisen momentin käytöllä varmistetaan myös maksettujen hyvitysten asianmukainen seuranta.

Lisäksi Energiavirasto korostaa, että mikäli lopulliseen lainsäädäntöön jää ehdotettu tehtävä Energiavirastolle hoitaa sähköhyvitysten maksaminen myyjän mennessä konkurssiin tai muutoin lopettaessa toimintansa, Energiaviraston on varauduttava tällaiseen tilanteeseen ja aloitettava valmistautumistoimet jo ennakolta ilman, että on mitään tietoa siitä, että jokin myyjä olisi menossa konkurssiin tai lopettamassa toimintansa. Nämä varautumistoimet, jotka voivat olla esimerkiksi tietojärjestelmien kehittämistä ja lisäresurssien varaamista, aiheuttavat virastolle lisäkustannuksia, joihin viraston nykyisissä määrärahoissa ei ole varauduttu. Tätä varten Energiavirastolle pitäisi esimerkiksi lisätalousarvion kautta pikimmin taata riittävät määrärahat lisähenkilöstön palkkaamiseen ja tietojärjestelmäinvestoinnin tekemiseen sekä hyvitysten maksamiseen.

Mikäli valmistelutoimet aloitettaisiin vasta siinä vaiheessa, kun jokin myyjä hakeutuu konkurssiin tai ilmoittaa toimintansa loppumisesta, se viivästyttäisi entisestään kuluttajien sähköhyvitysten maksatusta. Energiavirasto ei myöskään voi lähteä valmistautumistoimiin ennen kuin virastolla on riittävä varmuus toimien kustannusten kattamiseksi käytettävissä olevista määrärahoista.

LAKI TAKAUTUVASTI MAKSETTAVASTA SÄHKÖHYVITYKSESTÄ 7 §

Ehdotetun lain 7 §:ssä esitetään, että Energiaviraston tehtävänä on velvoittaa sähköyhtiö korjaamaan menettelynsä, jos se rikkoo tässä laissa sille asetettuja velvoitteita, sekä viimesijaisesti määrätä sähkön vähittäismyyjälle seuraamusmaksun.

Lakiehdotuksen mukaisesti Energiavirastolle asetettaisiin velvoite valvoa sitä, että sähköyhtiöt maksavat edellä esitetyt hyvitykset asiakkailleen lain säännösten mukaisesti. Toimivalta Energiavirastolla olisi asiassa jälkikäteinen, eli Energiavirasto käsittelisi tapauksia yksittäisten tutkintapyyntöjen johdosta.

Kyseisen säännöksen osalta Energiavirasto katsoo, että lakiehdotusta tulisi selventää siltä osin, että tulisiko Energiaviraston suorittama valvonta kohdistua ainoastaan siihen, ovatko sähkönmyyntiyhtiöt maksaneet 4 §:ssä tarkoitettuja hyvityksiä ollenkaan vai tulisiko Energiaviraston valvonta kohdistua tämän lisäksi myös siihen ovatko hyvitykset maksettu yksittäisille kuluttajille oikean suuruisina. Energiavirasto huomauttaa, että sen toimivallassa ei ole nykyisen lainsäädännön perusteella ratkaista esimerkiksi kuluttajan ja sähkönmyyntiyhtiön välisiä sopimusriita-asioita, joiksi edellä mainitun kaltainen kysymys hyvityksen oikeasta määrästä viime kädessä voidaan katsoa.

Lakiehdotuksen saman pykälän mukaisesti säädettäisiin muutoksenhausta niin sähkönmyyntiyhtiöiden tekemiin maksatuspäätöksiin kuin myös Energiaviraston 5 §:n nojalla annettuihin maksatuspäätöksiin.

Energiavirasto pitää lisäksi epäselvänä kyseisen lakiehdotuksen osalta sitä, onko asiakkaalla yhtäaikaaisesti oikeus vaatia oikaisua ja hakea muutosta sähköyhtiön maksatuspäätökseen ja samalla kuitenkin tehdä tutkintapyyntö Energiavirastolle, jonka on ratkaistava, onko yhtiö toiminut maksatuksen osalta lainmukaisesti. Energiavirasto pitää tärkeänä, että lainsäädäntöä selvennetään

tämän osalta, jotta vältetään samojen asioiden käsittelemistä useissa eri instansseissa yhtäaikaaisesti. Energiavirasto katsoo, että viraston velvoite tulisi säätää selvästi siten, että Energiaviraston toimivalta kohdistuisi ainoastaan siihen, ovatko yhtiöt ryhtyneet hyvitysten maksamiseen vai ei. Toimivaltaa ei tulisi laajentaa siihen, että Energiaviraston tulisi käsitellä myös kysymykset yksittäisten hyvitysten oikeasta määrästä.

Energiavirasto haluaa myös korostaa, että tutkintapyyntöjen käsittely kyseisen lakiehdotuksen osalta tulisi vaatimaan Energiavirastolta lisäresursseja. Tutkintapyyntöjen määrä on varsinkin vuodesta 2022 kasvanut merkittävästi erityisesti liittyen sähkönvähittäismyyjiin koskeviin tutkintapyyntöihin. Energiavirasto toteaa, että sähköhyvityksen ollessa tällä hetkellä korostetusti esillä, voidaan tämän olettaa lisäävän myös Energiavirastolle tästä mahdollisesti tulevien tutkintapyyntöjen ja neuvontayhteydenottojen määrää.

Energiavirasto katsoo, että sille tulisi varmistaa riittävät lisäresurssit valvontatehtävien suorittamiseksi. Energiaviraston alustavien laskelmien mukaan näiden lisätehtävien suorittamiseksi Energiavirastolle olisi varattava vähintään 80 000 euroa määräaikaisten lisäresurssien hankkimiseksi.

LAKI SÄHKÖLASKUJEN MAKSUAJAN PIDENTÄMISESTÄ JA SÄHKÖYHTIÖIDEN MAKSUVALMIUDEN TUKEMISESTA

12 § Menettelysäännökset ja muutoksenhaku. Pykälässä esitetään Energiavirastolle sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain (590/2013) 9 §:n mukaista toimivaltaa velvoittaa sähköyhtiön korjaamaan menettelynsä, jos se rikkoo ehdotetussa laissa sille asetettuja velvoitteita.

Energiavirasto pitää epäselvänä sen suhteen, mikä on Energiaviraston toimivalta asian valvonnassa kyseisen lakiehdotuksen osalta. Lakiesityksessä on ehdotettu Energiavirastolle toimivaltaa lain valvonnan osalta ainoastaan menettelysäännöksiä koskevassa pykälässä, mutta lainsäädännössä ei ole sen tarkemmin selvennetty sitä, mihin myyjän velvoitteisiin Energiaviraston toimivallan ja valvonnan tulisi kohdistua. Mikäli Energiaviraston tulisi valvoa lakiesityksessä ehdotettujen säännösten noudattamista, tulisi lainsäädäntöä tältä osin selventää.

Energiaviraston näkemyksen mukaan nyt esitetyssä lakiehdotuksessa ainoa Energiavirastoon mahdollisesti tuleva valvontatehtävä voisi olla sen valvominen, ovatko yhtiöt myöntäneet asiakkailleen maksuajan pidentämistä lainsäädännösten mukaisesti. Tämänkin osalta Energiavirasto huomauttaa, että myös tällaiset lisätehtävät vaativat myös näille lisättäviä resursseja. Energiavirasto on lausunnossaan huomioinut näiden lisäresurssien tarpeen edellä valvontatehtäville esittämistään lisäresursseista.

LAKI ENERGIIVIRASTOSTA ANNETUN LAIN 1 §:n VÄLIAIKAISESTA MUUTTAMISESTA

Edelleen Energiavirasto katsoo, että lakiehdotusta tulisi selventää. Nyt esitetyn mukaisesti ehdotetaan muutettavaksi kyseisen lain 1 §:ää siltä osin, että Energiaviraston tehtäviin lisättäisiin uusi 20 kohta, jonka mukaan Energiavirasto hoitaisi tehtävät, jotka sille on annettu 1. lakiehdotuksessa (takautuvasti maksettava sähköhyvitys). Lakiehdotuksessa Energiavirastolle ei ole kuitenkaan ehdotettu lisättäväksi mitään tehtäviä koskien nyt lausuttavana olevaa 2. lakiehdotusta, eli lakia sähkölaskujen maksuajan pidentämisestä ja sähköyhtiöiden maksuvalmiuden tukemisesta. Mikäli Energiavirastolle tulisi tehtäviä myös 2. lakiehdotuksen osalta, olisi myös tämä vastaavasti huomioitava laissa Energiavirastosta.

YHTEENVETO

Edellä esitetyn mukaisesti Energiavirasto katsoo, että lakiehdotuksissa esitettyt lisätehtävät Energiavirastolle etenkin sähköhyvitysten maksattamisesta olisi käytännössä mahdottomat toteuttaa nopeasti ja muutoinkaan tarkoituksenmukaisesti. Tehtävän toimeenpanon vaatiman tietojärjestelmän toteuttaminen ja hakemusten käsittelyn automatisointi tulisi maksamaan parhaimmassakin tapauksessa vähintään 500 000 euroa, koska virastolla ei ole tähän sopivaa jo olemassa olevaa järjestelmää. Järjestelmän kehittäminen vaatisi Energiaviraston alustavan näkemyksen mukaan vähintään puoli vuotta aikaa. Lisäksi hakemusten käsittelyn henkilöstökustannuksiksi voidaan arvioida vähintään 150 000 euroa jokaista 1000 hakemusta kohden.

Tämän johdosta Energiavirasto katsoo, että sähköhyvitysten maksaminen tulisi ensisijaisesti toteuttaa siten, että konkurssi- tai toiminnan lopettamistilanteessa asiakkaan uudelle sähkönmyyjälle asetettaisiin edellä kuvatulla tavalla velvoite toteuttaa sähköhyvitysten maksaminen. Vaihtoehtoisesti Energiavirasto katsoo, että tehtävä olisi tarkoituksenmukaisempaa osoittaa sellaiselle viranomaiselle, jolla jo nykyisellään on olemassa tämäntyyppisiä tehtäviä, prosesseja ja järjestelmiä, joissa kuluttajille maksetaan korvauksia tai hyvityksiä.

Energiavirasto katsoo lisäksi edellä kuvatulla tavalla, että muiden lakiehdotuksessa Energiavirastolle esitettyjen tehtävien toimeenpaneminen ja valvonta tulisi vaatimaan määräraikaisten lisäresurssien palkkaamiseen 80 000 euroa.

Nurmi Simo
Energiavirasto

Paananen Antti
Energiavirasto